

RAPORT: Ubóstwo energetyczne – obywatele i obywatelki proponują rozwiązania problemu

Strach związany z nieprzewidywalnością wzrostu kosztów energii czy osamotnienie w radzeniu sobie z tym problemem wyraźnie wybrzmiały w rozmowach uczestników i uczestniczek narad lokalnych o kosztach energii. Dostrzegli potrzebę zarówno zmian systemowych, jak i bardzo lokalnych rozwiązań wspierających osoby w kryzysie ubóstwa energetycznego i – co ważne – wdrażanych w duchu solidarności oraz poszanowania klimatu.

Zdaniem osób biorących udział w naradzie konieczna jest też dalsza dyskusja, ponieważ temat jest równie ważny, co złożony - wynika z [raportu](#) opublikowanego właśnie przez **Fundację Stocznia**, organizatora projektu [Narada obywatelska o kosztach energii](#). Raport podsumowuje blisko **50 lokalnych rozmów** na temat tego, jak indywidualnie można zapobiegać skutkom rosnących cen energii oraz jak systemowo podejść do redukcji problemu ubóstwa energetycznego. Narady lokalne odbywały się w całej Polsce między marcem a czerwcem 2022 roku i wzięło w nich udział **700 osób**.

Dla wszystkich staje się powoli jasne, że średni koszt energii będzie w najbliższym czasie wzrastał. Przełoży się to na kondycję ekonomiczną poszczególnych osób i całych rodzin, które będą musiały zmierzyć się z tym problemem, zwiększając wydatki, modyfikując lub ograniczając zużycie energii, czy szukając jej alternatywnych źródeł. Uczestnicy i uczestniczki narad mają tego świadomość i boją się, co przyniosą najbliższe miesiące. Widzą problem i jego powagę, a przy tym postrzegają go jako trudny i złożony. Dają też jasny komunikat: trzeba działać. Proponują rozwiązania, a stawiają przede wszystkim na:

- **termomodernizację** i wymianę źródeł ciepła,
- wsparcie lokalnych **wspólnot energetycznych** (czyli działających na mniejszym terenie wytwórni energii, zasilających inwestujące w nie gminy czy regiony),
- lepsze i bardziej kompleksowe **doradztwo energetyczne**.

Mają przy tym poczucie, że temat wymaga wspólnego działania, **w duchu solidarności** (choć - co przyznają uczestnicy i uczestniczki narad - finansowanego przez rząd i Unię Europejską, a nie "z mojej" kieszeni) i **poszanowania dla ochrony klimatu**.

Wnioski z narad lokalnych pozwoliły nam zidentyfikować szereg wyzwań i pytań, na które - jako organizatorzy całego procesu - będziemy musieli znaleźć rozwiązania i odpowiedzi - najlepiej jeszcze przed panelem obywatelskim, ale również w jego trakcie. Jako temat szczególnie trudny jawi się nam rozmowa o kosztach transformacji energetycznej i - w szczególności - o tym, kto powinien je ponosić - podsumowała Maria Belina Brzozowska, koordynatorka projektu. Osobom uczestniczącym w spotkaniach łatwiej było mówić o sprawach związanych z ich gospodarstwem domowym, a dużo trudniej dyskutować o systemowych rozwiązaniach i układaniu strategii działania.

Liczymy na to, że zaproponowana przez nas w drugim etapie projektu forma rozmowy pozwoli na uzyskanie brakujących odpowiedzi. Z powyższymi dylematami zmierzą się podczas pięciu spotkań uczestnicy i uczestniczki **ogólnopolskiego panelu obywatelskiego** zaplanowanego na jesień tego roku. Wypracowany przez nich „werdykt” (katalog rekomendacji rozwiązań dla ubóstwa energetycznego) zostanie do końca roku przedstawiony w opracowanym przez nas raporcie. Przekażemy go wszystkim, którzy mają wpływ na kształtowanie polityk publicznych w tym zakresie na poziomie lokalnym i krajowym - dodała koordynatorka z Fundacji Stocznia.

Więcej o zjawisku ubóstwa energetycznego można przeczytać na www.naradaoenergii.pl.

Zachęcamy do obejrzenia [filmowego podsumowania narad](#) oraz [dłuższej wideo-relacji](#) poszerzonej o rozmowy z osobami uczestniczącymi i ich refleksje z udziału w projekcie.

Organizator:

Partner główny:

Rada ekspertów:

Fundacja Stocznia, która tematem partycypacji społecznej zajmuje się od 13 lat, przygotowała zestaw narzędzi i materiałów edukacyjno-informacyjnych jako form wsparcia organizatorów narad lokalnych. Do dyspozycji organizatorów będą gotowe instrukcje dla moderatorów czy edukacyjne materiały multimedialne. Planowane są również webinaria, podczas których zainteresowani będą mogli dowiedzieć się więcej o tym, jak zorganizować naradę lokalną oraz zadać szczegółowe pytania organizatorom z Fundacji Stocznia. Powstała także obszerna baza wiedzy, w której zebrano najważniejsze publikacje związane ze zjawiskiem ubóstwa energetycznego w Polsce i na świecie. Kompendium wiedzy (www.naradaoenergii.pl) stworzone z myślą o każdym z nas, bowiem problem dotyczy nas wszystkich.

[Ubóstwo energetyczne - poznaj problem](#)

[Baza wiedzy dotycząca problemu kosztów energii i ubóstwa energetycznego](#)

[Proces narad - scenariusze i narzędzia](#)

[Partnerzy i rada ekspertów](#)

Kontakt: naradaoenergii@stocznia.org.pl / +48 451 056 148